

Ragn-Sells AS
Suur-Sõjamäe 50A
11415 Tallinn

13.11.2023 nr 5-5/2023-038

Saadetud elektrooniliselt e-posti aadressile eesti@ragnsells.com

Teade järelevalvemenetluse lõpetamisest

1. Järelevalvemenetluse alustamine

Konkurentsiametile laekus 29.06.2023 avaldus Pärnu linna korteriühistu esindajatelt seoses Ragn-Sells AS-i (edaspidi Ragn-Sells) jäätmeveoteenuse lisateenuste hindadega Pärnu linnas. Kaebuses viidati Pärnu nr 1 (Tammiste, Ülejõe, Rääma, Vana-Pärnu) jäätmeveopiirkonna hinnakirjadele, kuid samad hinnad kehtisid ka teistes Pärnu jäätmeveopiirkondades. Hinnakirja kohaselt rakendatakse jäätmevaldajale jäätmekoti või ratastel kuni 800L konteineri käsitranspordi (kuni 15m veoki peatumiskohast) ühe korra eest tasu 12 eurot. Kaebuse esitaja palus Konkurentsiametil kontrollida, kas sellise lisatasu võtmine on vastavuses konkurentsiseadusega (KonkS).

2. Faktilised asjaolud

Ragn-Sells on Pärnu linna korraldatud jäätmeveo piirkonnas olmejäätmete veol turgu valitsev ettevõtja, kellel on KonkS § 16 järgi keelatud oma turgu valitsevat seisundit kuritarvitada. Sellega seoses alustas Konkurentsiamet 10.07.2023 talle laekunud avalduse alusel asjaolude väljaselgitamiseks järelevalvemenetlust Ragn Sells tegevuse suhtes.

Pärnu linnavalitsus korraldas riigihanke „Korraldatud jäätmeveo teenuse kontsessiooni andmine Pärnu linna“ viitenumbriga 251779 (edaspidi riigihange), mille alusel on Ragn-Sellsil Pärnu linna jäätmeveopiirkondades nr 1, 2 ja 3 alates 31.10.2022 kuni 31.08.2027 jäätmeveo kontsessioon (ainuõigus).

Vastavalt kehtestatud lisateenuste hinnakirjale, on Ragn-Sells kehtestanud alates 01.12.2022 lisatasu 12 eurot kord „jäätmekoti või ratastel kuni 800L konteineri käsitranspordi (kuni 15m veoki peatumiskohast)“ teenuse eest. Varasemalt kehtinud hinnakirja kohaselt maksis sama teenus 4,20 eurot kord.

Kaebaja hinnangul on selline lisatasu võtmine vastuolus konkurentsiseadusega, kuna tegemist on põhjendamatult kõrge hinnaga võrreldes teiste jäätmeveoteenust osutavate ettevõtjate poolt kehtestatud sama lisateenuse hindadega ja varasemalt kehtinud hinnakirjaga.

3. Ragn-Sells AS-i esitatud selgitused

Konkurentsiamet esitas 10.07.2023 Ragn-Sellsile teabenõude, milles palus Ragn-Sellsi poolt kehtestatud jäätmeeveo lisateenuse „jäätmekoti või ratastel kuni 800L konteineri käsitranspordi (kuni 15m veoki peatumiskohast“ (edaspidi lisateenus) hinna 12 eurot kohta selgitusi ja kuluarvestuse esitamist.

Ragn-Sells selgitas 31.07.2023 esitatud vastuses teabetaotlusele, et järelevalvemenetluses vaatluse all oleva tasu näol ei ole tegemist teenusega, mis oleks seotud korraldatud jäätmeeveoteenuse raames antud ainuõigusega ega ka teenusega, mis oleks selle teenusega seotud ulatuses, millele puuduvad alternatiivsed lahendused ning millest tingituna laieneks antud teenusele turgu valitsevast seisundit tulenevad piirangud. Ragn-Sells lisas, et korraldatud jäätmeeveo teenuse aspektist lähtuvalt on kogumismahuti käsitransport jäätmeeveokini kuni 10 meetrit jäätmete vedamisega seotud toiming ehk teenustasu osa. Pikema vahemaa korral on tegemist jäätmeevaldaja enda valikuga, kas ta soovib seda teenust vedajalt, lahendab selle alternatiivselt parema asukohaga või toob jäätmeevaldaja ise/haldusettevõtte abil konteineri korraldatud jäätmeeveo teenusega määratud alale. Selle teenuse osutamiseks sõlmivad jäätmeevedaja ja jäätmeevaldaja vastavasisulise kokkuleppe. Ragn-Sells viitas seejuures riigihankelepingu punktile 2.5, mis sätestab, et vedaja võib lisaks korraldatud jäätmeeveole pakkuda jäätmeevaldajale lepinguga soetud lisateenuseid, mis teostatakse jäätmeevaldaja ja vedaja vahelise lepingu alusel. Lähtuvalt Pärnu linna jäätmehoolduseeskirja § 7 lõikest 7 on jäätmeevaldaja kohustatud kuni 1100 liitrise käsitsi teisaldatava ratastel väikemahuti paigutama seda tühjendava jäätmeeveokiga samal tasandil paiknevale jäätmeeveokit kandvale pinnale, mis ei ole jäätmeeveoki lähimast võimalikust peatuskohast kaugemal kui 10 meetrit. Pikema vahemaa korral määratakse tühjendamistingimused jäätmeevaldaja ja jäätmeevedaja vahelise kokkuleppega.

Sellest lähtuvalt on Ragn-Sellsi hinnangul tegemist teenusega, mille osas ei ole ettevõttel kohustust antud lisateenust pakkuda kui eraldiseisvat kokkulepet ei ole sõlmitud. Sellisel juhul on jäätmeevedajal õigus rakendada tühisõidutasu (hankelepingu punkt 4.1 sätestab, et kui kogumismahuti tühjendamine ei ole võimalik põhjusel, et jäätmeevaldaja on jätnud täitmata jäätmehoolduseeskirjast või jäätmeeveolepingust tulenevad kogumismahuti tühjendamist võimaldavad tingimused (ei ole tagatud ligipääs kogumismahutile, kogumismahutis on sobimatud jäätmed, krundil puudub kogumismahuti), võib vedaja nõuda tühisõidutasu vastavalt jäätmehoolduseeskirja § 7 lõikele 14).

Lisaks soovis Konkurentsiamet teada, kui palju kliente Pärnu jäätmeeveopiirkonnades nimetatud teenust kasutab. Ragn-Sells selgitas, et statistiliselt on antud teenuse osas toimunud aegreas nii kliendinimekirja muutusi kui ka teenuse tarbijate selge vähenemine. Pärnu piirkonnas nr 1 on hetkel kokku /.../ klienti, kellest vastavat lisateenust on kasutanud /.../ ehk /.../ klienti ja hetkeseisuga kasutab seda teenust /.../ klient. Pärnu piirkonnas nr 2 on kokku /.../ klienti, kellest antud teenust on üldse kasutanud /.../ klienti ja hetkeseisuga kasutab seda /.../ klienti.

Konkurentsiamet palus Ragn-Sellsil esitada ka täpne kuluarvestus ja põhjendada, miks näiteks Haapsalu linnas on Ragn-Sellsi poolt kehtestatud hinnakirjas sama lisateenuse tasu 4,20 eurot. Ragn-Sells selgitas, et hinnad on kujunenud erinevates turusituatsioonides. Nimelt on Haapsalu lisateenuse hind kujunenud enne Ukrainas alanud sõda ja sellega seonduvad kütuse- ja tööturul toimunud muutusi ning järgnenud majanduskriisi mõju ehk see hind ei kajasta täna erinevate kriiside mõjul toimunud hindade tõusust tulenevaid muutusi. Ragn-Sells märkis, et samuti on

lisateenuse hinna kujunemisel oluline osa piirkondlikul eripäral. Pärnu piirkonna hinnakujundusel on arvestatud sellega, et seda teenust pakkudes tuleb konteinerid ära tuua ja tagasi viia sisehoovidest ja kangialustest, kuhu on raske ligi pääseda ning milleni viiv tee ja/või sisehoovi pinnas on ebahühtlane (n. kruusa või killustikukattega), mis teeb konteineri vedamise oluliselt raskemaks ja ajamahukamaks ettevõtmiseks.

Ragn-Sells esitas ka lisateenuse kuluarvestuse, mille kohaselt on hinnakujundusel lähtutud pressautode keskmisest minutihinnast, milleks on /.../ ja asjaolust, et antud piirkonnas on mõõdetud keskmiseks käsitühjenduse ajakulaks ca /.../ minutit. Täiendavalt on arvestatud asjaoluga, et Pärnu linnas on ühe korraldatud jäätmeveoteenuse hinna sisse jääva tavatühjenduse ajakulu /.../ minutit, seega kujuneks keskmiselt lisateenusele kuluvaks ajaks /.../min - /.../ min = /.../ minutit. Lisateenuse kulupõhises arvestuses on lähtutud (/.../), mis on korrutatud /.../ ehk /.../ eurot, millele lisandub /.../ eurot (tekib /.../, mis lisandub, kuna samal ajal jääb tegemata /.../ tavatühjendust ehk /.../, mille tõttu pikeneb /.../ keskmiselt /.../ min võrra). Eeltoodust tulenevalt on antud teenuse kulupõhiseks hinnaks ~ /.../eurot, millele lisandub käibemaks.

4. Konkurentsiameti esialgne seisukoht ja õiguslik hinnang

Konkurentsiamet analüüsis Ragn-Selli poolt esitatud selgitusi ja kulupõhist arvutust. 15.09.2023 edastas Konkurentsiamet Ragn-Sellsile esialgse seisukoha ja ettekirjutuse hoiatuse. Järgnevalt on toodud välja Konkurentsiameti esialgses seisukohas toodud põhjendused ja õiguslik hinnang tekkinud konkurentsiprobleemile.

Jäätmekoti või ratastel kuni 800L konteineri käsitranspordi (kuni 15m veoki peatumiskohast) teenus ei kuulu korraldatud jäätmeveo koosseisu ehk tegemist on lisateenusega, mis on ka hinnastatud korraldatud jäätmeveost eraldi. Teenuse kontsessiooni andmise riigihanke (viitenumber 251779) „Korraldatud jäätmeveo teenuse kontsessiooni andmine Pärnu linnas“ hankedokumendi punkti 2.5 kohaselt võib vedaja lisaks korraldatud jäätmeveole pakkuda jäätmevaldajale lepinguga seotud lisateenuseid, mis teostatakse jäätmevaldaja ja -vedaja vahelise lepingu alusel.

Pärnu linna jäätmehoolduseeskirja § 11 lg 3 kohaselt võib jäätmevedaja jäätmevaldajale osutada lisateenuseid poolte kokkuleppel. Lisateenus eeskirja tähenduses on korraldatud jäätmeveoga hõlmamata tasuline jäätmekäitlusteenus, mida jäätmevedaja jäätmevaldajale osutab ning mille eest on jäätmevedajal õigus võtta tasu. Jäätmehoolduseeskirja § 7 lg 7 kohaselt tuleb kuni 1100 liitrine käsitsi teiseldatav ratastel väikemahuti paigutada seda tühjendava jäätmeveokiga samal tasandil paiknevale jäätmeveokit kandvale pinnale, mis ei ole jäätmeveoki lähimast võimalikust peatuskohast kaugemal kui 10 meetrit. Pikema vahemaa korral määratakse tühjendamistingimused jäätmevaldaja ja jäätmevedaja vahelise kokkuleppega.

Eeltoodust tulenevalt võib Konkurentsiameti hinnangul jäätmevedaja nõuda vastavalt jäätmehoolduseeskirja § 7 lg-le 7 ja hankelepingu punktile 2.5 põhjendatud lisatasu kuni 1100 liitri teiseldatava ratastel väikemahuti vedamiseks, mis on kaugemal kui 10 meetrit.

4.1. Kaubaturg ja Ragn-Sells AS-i turgu valitsev seisund

KonkS § 13 lg 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Pärnu linnavalitsus on korraldanud vastavates korraldatud jäätmeveopiirkondades jäätmeveo teenuse osutamise jäätmeseaduse § 66 ja 67 alusel nii, et Ragn-Sells on antud piirkondades ainus teenuse osutaja. Ükski teine ettevõtja ei saa korraldatud jäätmeveo teenust sellel territooriumil pakkuda.

Konteinerite käsitransport kaugemalt kui 10 meetrit ei kuulu korraldatud olmejäätmeveo koosseisu, kuid on sellega seotud teenus. Kõnealust lisateenust ei vaja keegi millekski muuks kui üksnes selleks, et talle saaks osutada jäätmeveoteenust. Teisisõnu on tegemist põhiteenust võimaldava lisateenusega, mis ei ole tegelikkuses põhiteenusest lahutatav. Küll on jäätmevaldajatel võimalik selle lisateenuse osutamist vältida, veeretades ise prügikonteinerid jäätmevedaja saabumisel. Samas ei saaks keegi pakkuda Ragn-Sellsist sõltumatut konkureerivat teenust üksnes konteinerite teisaldamiseks, kuna puudub eraldi kaubaturg ja eraldi võetuna ei saaks selline teenus olla konkurentsivõimeline.

Olmejäätmeveol turgu valitsevat seisundit omava ettevõtjana on Ragn-Sellsil kontroll oma veotingimuste üle (veoringid ja -ajad, logistika). Seetõttu kui mõni muu ettevõtja sooviks jäätmevedajatele eraldi konteinerite käsitranspordi teenust pakkuda, siis oleks ta seda teenust osutades sõltuv Ragn-Sellsist. Samuti korraldatud olmejäätmeveost lahutatuna saaks seesugune teenus vaevalt osutada majanduslikult tasuvaks. Eraldi teenusena konteinerite käsitransport eeldaks mitte üksnes Ragn-Sellsi veoringide ja -aegade teadmist, vaid ka eraldi tööjõudu ja transporti, millega kaasnevad vältimatult lisakulud võrreldes Ragn-Sellsiga, kes teisaldab konteinerid jäätmeveoteenust osutades. Seda arvestades oleks kellelgi keeruline ja majanduslikult ebamõistlik hakata tegelema Ragn-Sellsi veopiirkonnas konteinerite teisaldamisega. Kogu Eestist ei leidu teadaolevalt näidet, kus mõni ettevõtja oleks isegi üritanud jäätmevedajale taolisel juhul konkurentsi pakkuda.

Lisaks eeltoodule on üks võimalik viis nõudluse või pakkumise asendatavuse olemasolu hindamiseks kohaldada nii-öelda hüpoteetilise monopolisti testi või SSNIP-testi. Selle testi puhul peaks küsima, mis juhtuks, kui esineks väike, aga märkimisväärne ja püsiv asjaomase toote või teenuse hinnatõus, eeldusel et kõikide teiste toodete või teenuste hinnad jäävad samaks (nii-öelda suhteline hinnatõus).¹ SSNIP testi on põhimõtteliselt võimalik teostada 2 faasilisena, kus esimeses selgitatakse välja, kui paljud kliendid hakkaksid 5-10%-lise hinnatõusu korral kasutama mõnda teist teenust ja teises analüüsitakse turuvalitseja kulumudeli põhjal, kas müügiimahtude vähenemise tulemusel on hinnatõus kahjulik või kasulik.

¹ Komisjoni teatis „Suunised turuanalüüsi ja märkimisväärse turujõu hindamise kohta vastavalt ELi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleerivale raamistikul“, punkt 29

Konkurentsiamet ei ole läbi viinud küsitlust, selgitamaks välja kuidas jäätmevedaja 5-10%-lisele lisateenuse hinnatõusule reageeriks. Siiski saab rakendada analoogia korras SSNIP testi, võttes arvesse Ragn-Sellsi poolt kehtestatud hinnakirja enne 01.12.2022 ja hetkel kehtivat hinnakirja ning hinnata kuidas see on mõjutanud lisateenust kasutavate klientide arvu Pärnu jäätmeveopiirkondades.

Käesoleval juhul on hinnatõus olnud märkimisväärselt suurem kui 5-10%, mida üldjuhul kasutatakse SSNIP testi tehes. Pärnu jäätmeveopiirkondades kuni 30.11.2022 kehtinud hinnakirja kohaselt maksis jäätmekoti või ratastel kuni 800 liitrise konteineri käsitransport jäätmeveokini (11-15m veoki peatumiskohast) 4,20 eurot. Alates 01.12.2022 kehtib eelnimetatud lisateenusele uus hind, 12 eurot kord, mis teeb hinnatõusuks 185,7%. Järgmisena tuleb hinnata, kas sellise märkimisväärse hinnatõusu korral on jäätmevedajad hakanud kasutama mõnda teist teenust, selleks et hinnata, kas tegemist on asendatava teenusega konkurentsiseaduse mõistes. Lähtudes Ragn-Sellsi esitatud andmetest kasutas Pärnu jäätmeveopiirkondades 1 ja 2 kokku antud teenust varasemalt /.../ klienti ja hetkeseisuga /.../ klienti. Selgub, et suurem osa (60%) teenusekasutajatest on jäänud kasutama lisateenust hoolimata pea kolmekordsest hinnatõusust. Konkurentsiametil puudub vajadus eraldi kontrollida, kas nendel jäätmevaldajatel, kes jäid kõnealust lisateenust kasutama on võimalus konteiner tuua lähemale kui 10 meetrit. Ainuüksi asjaolu, et 60% jäätmevaldajatest jäi kõnealust lisateenust ka pärast märkimisväärset hinnatõusu edasi kasutama näitab, et ratastel konteineri paigutamine kuni 10 meetri kaugusele ei ole suurele osale teenust kasutavale jäätmevaldajale sobivaks alternatiiviks. Vastasel juhul oleksid nad toonud konteineri 10 meetri kaugusele ja loobunud lisateenusest.

Lähtudes eeltoodust on Konkurentsiameti hinnangul selge, et Ragn-Sellsil on turgu valitsev seisund talle omistatud jäätmeveo piirkonnas nii korraldatud jäätmeveo teenuse osutamisel kui ka sellega seotud lisateenuste turul (nagu konteinerite käsitransport, mis ei ole asendatav mõne teise teenusepakkujaga).

4.2. Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine ebaõiglaste hinnatingimuste rakendamise

KonkS § 16 kohaselt on turgu valitseval ettevõtjal keelatud oma seisundi otsene või kaudne kuritarvitamine kaubaturul. KonkS § 16 p 1 keelab ebaõiglaste ostu- või müügihindade või muude ebaõiglaste äritingimuste kehtestamise või rakendamise. Ebaõiglaseks tuleb pidada turgu valitseva ettevõtja kehtestatud hinda, mis ei ole mõistlikus vahekorras teenuse majandusliku väärtusega. Teenuse majanduslik väärtus on omakorda seotud teenuse osutamiseks vajalike kuludega.

Eelnevat arvestades tuleb leida vastus küsimusele, kas Ragn-Sellsi poolt Pärnu linnas kehtestatud olmejäätmeveo lisateenuse hind jäätmemahutite käsitranspordi eest on mõistlikus vahekorras selle teenuse majandusliku väärtusega teenuse tarbijate jaoks. Selleks on vaja esmalt uurida tasu sisalduvaid kulusid ja võrrelda neid kuludega, mis on sama teenuse osutamiseks vajalikud. Seejärel on võimalik hinnata, kas Ragn-Sellsi tasu teenuse eest on kulupõhine ning kas teenuse hinda pole lülitatud ülemäärast tulukust.

Hinna põhjendatuse üle otsustamisel saab Konkurentsiamet eelkõige lähtuda Ragn-Sellsi poolt esitatud andmetest ja põhjendustest. Turgu valitseva ettevõtjana on Ragn-Sellsil kohustus

tõendada, et tema teenuse osutamiseks tehtud kulutused on asjakohased ning et ta ei teeni tarbijate arvelt ülemäärast tulu.

Konkurentsiamet küsis Ragn-Sellsilt põhjendusi, millised kulutused kaasnevad lisateenuse (jäätmekoti või ratastel kuni 800-liitrise konteineri käsitransport jäätmeveokini) osutamisega. Ragn-Sells esitas kuluarvestuse, mille kohaselt keskmine pressautode minutihind on /.../ eurot/minut ja keskmine mõõdetud käsitühjenduse ajakulu ca /.../. Tavatühjenduse ajakulukuks on Ragn-Sells arvestanud /.../ ning seega on Ragn-Sells hinnanud lisateenusele kuluvaks ajaks /.../ minutit – /.../ minutit ehk /.../ minutit, mis on korrutatud /.../. Sellele on lisatud veel /.../ eurot, mis tekib /.../, kuna samal ajal jääb tegemata /.../ ehk /.../, mille tõttu pikeneb teenindusüksikel keskmiselt /.../ minuti võrra.

Konkurentsiameti hinnangul ei ole selline kuluarvestus eluliselt usutav. Lähtudes Ragn-Sellsi esitatud kuluarvestusest kulub ainuüksi 11-15 meetri (esimese 10 meetri käsitransport jäätmekonteinerini on arvestatud põhiteenuse sisse) edasi ja tagasi ehk kokku maksimaalselt 10 meetri (5 meetrit ühes suunas ja tagasi) läbimisele /.../ minutit. Seejuures ei ole Ragn-Sells selgitanud ega esitanud tõendeid, kuidas moodustub jäätmekoti või kuni 800-liitrise konteineri käsitranspordi ajakulukuks /.../ minutit. Konkurentsiameti hinnangul on tegemist liiga suure ajakuluga 10 meetri läbimiseks.

Lisaks on Konkurentsiameti hinnangul arusaamatu, kuidas on lisateenuse hind võrreldes kuni 01.12.2022 kehtinud hinnakirjaga oluliselt rohkem tõusnud kui põhiteenuse ehk konteinerite tühjendamise hinnad. Ragn-Sells on oma vastuses teabetaotlusele põhjendanud hinnatõusu Ukrainas alanud sõja ja sellega seonduvate kütuse- ja tööturul toimunud muudatustega ning sellele järgnenud majanduskriisi mõjuga. Konkurentsiamet nõustub, et hinnad on tõusnud ja see mõjutab Eesti majandust. Samas on tarbijahinnaindeks tõusnud suurusjärgus 20%. Kui põhjendada hinnatõusu inflatsiooniga, siis oleks pidanud olmejäätmete veoga seotud teenused tõusma umbes sarnases suurusjärgus. Vaadates Pärnu piirkonnas varem kehtinud olmejäätmete veo hinnakirja, siis on konteinerite tühjendamise hinnad tõusnud keskmiselt 27%, mis on samas suurusjärgus inflatsiooniga, samas kõnealuse lisateenuse hind on tõusnud 185,7%. Konkurentsiameti hinnangul ei saa põhjendada ligi kolmekordset lisateenuse hinnatõusu inflatsiooniga.

Lisaks on Ragn-Sells hinnatõusu põhjenduseks toonud ka piirkondliku eripära ning selgitanud, et Pärnu piirkonna hinnakujundusel on arvestatud sellega, et seda teenust pakkudes tuleb konteinerid ära tuua ja tagasi viia sisehoovidest ja kangialustest, kuhu on raske ligi pääseda ning milleni viiv tee ja/või sisehoovi pinnas on ebaühtlane (n. kruusa või killustikukattega), mis teeb konteineri vedamise oluliselt raskemaks ja ajamahukamaks ettevõtmiseks. Ragn-Sellsi esitatud kuluarvestuse kohaselt kulub jäätmevedajal 10 meetri läbimiseks /.../ minutit, millest tulenevalt on ka antud lisateenuse kulu erakordselt kõrge. Kui lisateenuse hind koosneb sisuliselt ajakulust, mis tuleneb konteinerite veeretamisest, siis jääb selgusetuks, kas ajakulu on võrreldes varasemalt kehtinud hinnakirjaga suurenenud või on konteinerite asukohad kõikidel lisateenuse kasutajatel muutunud raskemaks võrreldes varasema perioodiga. Konkurentsiameti hinnangul ei ole võimalik kontrollida Ragn-Sellsi poolt esitatud selgitusi ja toodud arvutusi.

Lähtudes Ragn-Sellsi 31.07.2023 esitatud kuluarvestusest ja selgitustest leidis Konkurentsiamet oma esialgses seisukohas, et Ragn-Sells ei ole välja selgitanud kulusid, mis tal kõnealuse lisateenuse osutamisel tekivad. Seesugune teguviis on turgu valitseva ettevõtja puhul sobimatu, kuna õiglase hinnakujunduse tagamiseks tuleb tal enne mistahes lisatasu

kehtestamist välja selgitada sellega seotud kulud ning neist lähtuda. Konteinerite käsitranspordiga seotud kulude mõõtmiseks tulnuks Ragn-Sellsil teha vastavad mõõdistused (kui kaua konteineri igakordne käsitransport aega võtab, kui palju lisandub sellega tööjõukulu, kütusekulu jms). Kulusid ei saa kindlaks määrata suvaliselt, vaid aluseks tuleb võtta mõõtmistel põhinevad andmed, mille paikapidavust on võimalik kontrollida.

5. Menetluse lõpetamine konkurentsivolukorra parandamise tõttu

16.10.2023 edastas Ragn-Sells Konkurentsiametile oma vastuse ameti esialgsele seisukohale ja ettekirjutuse hoiatusele.

Ragn-Sells tegi ettepaneku lähtuda hinnastamisel inflatsioonitõusust ja kehtestada alates 01.11.2023 ühe jäätmekoti või ratastel kogumismahuti käsitranspordi eest veokini (11-20m) teenuse hinnaks 5,35 eurot/kord käibemaksuga. Seega kui enne Konkurentsiameti järelevalvemenetluse algatamist oli kõnealuse lisateenuse hind 12 eurot kord, siis järelevalvemenetluse tulemusel hakkaks kehtima uus hind milleks on 5,35 eurot kord.

Uue hinnakirja raames peab Konkurentsiamet siiski vajalikuks rõhutada hinna kulupõhisuse olulisust. Isegi kui mõni turgu valitsevat seisundit omava ettevõtja poolt pakutav teenus on lisateenus ja see sõlmitakse kokkuleppeliselt, siis sellest ei tulene turgu valitsevale ettevõtjale õigust võtta teenuse eest rohkem kui kulupõhist hinda. Seda isegi olukorras kui inflatsioon on olnud kõrgem kui reaalse teenuse kulupõhine hind. Konkurentsiameti esialgsest seisukohast ei tulene, et turgu valitsev ettevõtja võib oma hinnakujunduses lähtuda inflatsioonist ja selle alusel tõsta hinda, kui tegelikkuses inflatsioon ei ole ettevõtja kulusid mõjutanud. Samas, kuna Ragn-Sellsi 01.11.2023 kehtestatud hind on samas suurusjärgus teistes piirkondades sama lisateenuse eest küsitava hinnaga ja poole võrra odavam menetluse algatamisel kehtinud hinnast, ei ole ameti hinnangul otstarbekas käesoleval hetkel menetlust jätkata.

Tulenevalt asjaolust, et Ragn-Sells kehtestas alates 01.11.2023 kõnealusele jäätmeeveo lisateenusele uued hinnad, millega ettevõtja parandas konkurentsivolukorda, siis ei pea Konkurentsiamet vajalikuks ettekirjutuse tegemist.

Lähtudes eeltoodust lõpetab Konkurentsiamet Ragn-Sells AS-i suhtes alustatud järelevalvemenetluse KonkS § 63⁴ lg 1 punkti 3 alusel.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar

konkurentsiteenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

Ärakiri on Konkurentsiameti 13.11.2023 otsuse nr 5-5/2023-038 originaaliga samane. Ärakirjas on ärisaladuseks loetud teabe asemel kasutatud tähist /.../.

Triinu Saar, Konkurentsiameti konkurentsi haldusmenetluste valdkonna jurist